

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vposiljatve naročnina se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrst po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnost naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljenštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Lloydov“ škandal.

Tržaški »Lloyd«, to od države tako bogato subvencijonirano podjetje, ni bil nikdar na dobrem glasu. Sicer so ga gozovi listi vedno hvalili, ali obtožbe, ki so bile zdaj s te, zdaj z druge strani izrečene, niso bile nikdar ovrhene. Omenjeni veliki listi so le »Lloyd« hvalili, ker so bili za to plačani.

V zadnjem času se je začelo najprej tih, potem pa vedno glasneje in glasneje govoriti, da so se pri »Lloyd« zgodile velikanske goljufije. Že dober teden je tega, kar se je o tem šepetalo v državnem zboru. Potem je prišla v javnost vest, da je »Lloydova« upravni svetnik, bivši tržaški namestnik in še sedaj spiritus rector vladne politike na Primorskem, baron Rinaldini, vsled ukaza iz ministrstva odstopil iz »Lloydovega« upravnega odbora. Rinaldini je bil od vlade imenovan v upravni odbor. Prvotno se je mislilo, da ga je vlada odstavila od mesta upravnega odbornika zaradi krvavih dogodkov meseca februarja, saj je notorična stvar, da je bil prav baron Rinaldini tisti, ki je provzročil, da »Lloydova« upravni odbor ni hotel niti najopravljenejši zahtevi parobrodnih kurjačev ugorditi, kar je provzročilo najprej generalni štrajk, potem pa znano revolto.

A kaže se, da to ni bil pravi uzrok, kaže se, da je bil baron Rinaldini iz družin uzrokov odstavljen.

Že včeraj smo ponatisnili iz »Edinstvo« notico, v kateri je namignjeno, da je bil baron Rinaldini odstavljen zaradi čudnih razkritij, vsled katerih je pričakovati nekak - ples milijonov. Danes pa smo v položaju, navesti konkretnega dejstva, obdolžitve, ki jih je priobčil tržaški italijansko-protisemitski list »Il Sole«.

Ta list piše naravnost o goljufijah, ki so se zgodile pri »Lloyd«. »Il Sole« pravi: Doslej pri »Lloyd« razkrite defravdacijske znašajo skoro tri milijone krov. Jeden ravnatelj je

zbežal, dva upravna svetnika sta bila na odredbo ministrstva odstavljena in zaukazane so bile še druge odredbe.... Resnica je prišla na dan, škandaljetu, velikanska goljufija je razkrita.

Z redovi posejani baron Teodor Rinaldini, ekscelec, tajni svetnik, bivši namestnik v Trstu, je bil odstavljen od zaupnega mesta, od mesta od vlade imenovanega odbornika pri Lloydovi upravi, ker je to zaupanje zlorabil. To odstranjenje bivšega namestnika, barona, tajnega svetnika, eksceleca, govori zadosti. Pri tem pa ne sme ostati. Zdaj se ve, da so naša razkritja bila popolnoma resnična. Ve se, da so se pri prodaji starejših parnikov zgodile velikanske sleparije, da je bilo treba vsled nedostajanja novih ladij ravnokar prodane ladje za neverjetne cene v najem vzeti, da so bile pod raznimi naslovi silne svote tem in onim izplačane. Birokratične odredbe, odstranjenja, izsiljeni odstopi in graje ne zadoščajo. Kaj misli storiti državni pravnik, kaj misli storiti policijski ravnatelj I. Busich?

Tako je pisal »Il Sole«. V očigled takim obtožbam tržaškega lista se more človek le smejati oficijezemu zatrjevanju, da se pri »Lloyd« ni zgodila nobena nepravilnost. Razume se samo ob sebi, da pri tem ne more ostati, ampak da se mora ta najnovejši »Lloydova« škandal korenito pojasniti.

V Ljubljani, 16. maja.

Iz državnega zbora.

Dr. Koerber je nameraval z nočnimi sejami pospešiti razpravo proračuna, a njegov načrt so preprečili Mladočehi, ki so začeli z mnogoštevnimi govorniki delati tiko obstrukcijo, a tudi nemški nacionalci delajo z raznimi interpelacijami mirnemu teku debate ovire. Vendar upa-

vla, da se proračun do konca maja dožene. V to svrhu prihodnji teden avstrijska delegacija ne bo imela sej ter se snide šele 26. t. m. Zato pa bo zboroval prihodnji teden avstrijski parlament. — Praški list »Čas« je bil radi notice o prestolonasledniku, ki je črtal ime Tolstega iz liste novih častnih članov češke akademije, zaplenjen. »Čas« uredništvo je naprosilo posl. Maštalko, naj notico potom interpelacije imunizira, a mladočeški klub je to odklonil, ker piše »Čas« večkrat proti Mladočehom. Zato je radi »Časa« interpeliral socialni demokrat posl. Pernerstorfer. Tudi »Národní Listy« so bili radi enake notice o prestolonasledniku konfiscirani, a Mladočehi niso interpelirali. — V sejah ogrske delegacije ne manjka nikdar ministrov, v sejo avstrijske delegacije pa ni nikoli nobenega. — V včerajšnji seji je obudil nujni predlog posl. Daszynskega nekaj življenja. Zahteval je namreč pojasnila od finančnega ministra, kako misli pokriti milijonske zahteve za nove topove. Hudo je prijema delegacije, češ, da ni to institucija, ki bi bila kolikaj v zvezi z ljudsko voljo. Trdil je, da delegati niso na zgoraj neodvisni, že z ozirom na delegacijske čerkle; kajti bila bi sramota, ako bi kateri delegat pri čerkle ne bil od cesarja vprašan, kako se mu godi. Cesar tudi nima pred državnim zborom istega spoštovanja kakor pred delegacijami. — Finančni minister je odgovarjal bolj po ovinkih, češ, da zahteva čas, da ne zaostanemo glede oboroževanja za drugimi državami; koliko bo zlašala vsa potrebščina za preosnovanje topništva in kako se bo pokrila, o tem še ni mogoče danes povedati. Za nujnost sta govorila tudi Zázkorka in Klofáč, vendar je bil predlog odklonjen. — Potem se je nadaljevala debata o proračunu poljedelskega ministrstva. Govorili so Prášek, Barbo, Polesini, Rozanski, Robič, Tscharer, Kutscher, Huber in Hovorka. Zbornica pa se je pri vsakem govorniku bolj praznila, zadnji govornik je govoril le še edinem Stojanu. Najdaljši govor

pa je bil poljedelskega ministra Giovanellija, ki je razpravljal o vsem, kar spada v njegov resort. V današnji seji bo prišlo baje 17 govornikov na vrsto, tako da bo mogoče v torkovi seji završiti etaj poljedelskega ministrstva. Seveda, če ne pride zopet kaj vmes.

Zakonita ali nezakonita umetnost.

Na Nemškem ima cesar v umetniških vprašanjih veliko besedo; demonstrativno odlikuje Viljem II! umetnike stare smeri, o moderni, zlasti secesiji pa se opetovano izraža zaničljivo in sovražno. Vendar pa se moderna umetnost na Nemškem živahnino in lepo razvija, kajti monakovski in berolinski umetniki ne poznajo v svojem kraljestvu umetnosti nobenih zakonov in paragrafov ter nobenega cesarja. Po nemškem vzoru se moramo seveda vselej, torej tudi v umetniških vprašanjih, ravnat v Avstriji. Sicer ne posnema naš dvor velikomemškega, pač pa se je našel član gospodske zbornice, tajni svetnik, komornik in guverner »Länderbanke«, grof Montecuccoli, ki je v seji proračunske komisije naučnega ministrstva mogočno nastopil proti moderni slikarski in kiparski umetnosti, zlasti pa proti dunajskim secesionistom. Vsa ta nova smer se zdi grofu M. kvarna, nezdrava, brezokusna, nesramna in neumna. Zato je grof pozval naučnega ministra, naj stori vse, da secesionistovska smer omreži in zadusi. Klimt, slikar, in Klinger, kipar, sta temu grofu posebno veliki trn v peti. Naučni minister Hartel je dejal, da mora vmešavanje v umetnost in vplivanje na umetnike odkloniti, ker nima moči, da bi svobodno razvijanje umetnosti omejeval in ker je tega mnenja, da mora biti umetnost svobodna, individualna. Kar je slabega in prisiljenega, propade in umre samo. Sicer pa je mnogo najodličnejših strokovnjakov v umetnosti, ki so docela nasprotnega mnenja kakor grof Montecuccoli. Zato ostane naučno ministrstvo napram raznim umetniškim smerim docela objektivno ter hoče opustiti

LISTEK.

Moja gledališka pohajkanja.

Pripoveduje F. A. Šubert.

(Konec.)

3. V Zagrebu.

Tri leta pozneje, v oktobru 1895. l. peljal se je Šubert k otvoritvi hrvatskega narodnega deželnega gledališča v Zagreb. Hoj, kakšna razlika v vsej sceneriji!

»V Ljubljani z veseljem in mladostnim pogumom glavo dvigajoči narod, ki šele poskuša otresti se jarma nemščine, ki ga hudo teži v duševnem, jezikovnem in socialnem oziru — v Zagrebu narod, ki stoji že ponosno v svoji narodni in politični samostojnosti, narod z lastno vlado, s svojimi ministrstvi šolstva in pravosodstva, z lastno avtonomijo. Slavnost tuamt iskrena, navdušena, toda v Ljubljani bolj rodbinska, kateri prisostvovati se za stopniki dunajske vlade takoreko boje... V Zagrebu z narodom ves bliščiči oficijski svet — dà, pri grmenju topov, pri petju zvonov in vrisku množič se pelje v gledališče sam kralj, da bi prisostvoval otvoritvi »Narodnega deželnega gledališča«,

sezidanega iz podbude in podpore posameznikov, med njimi tudi nepozabnega bana Jelačiča, od vlade na stroške dežele. Povsod, kamor le pogledaš, polno, kipeče narodno življenje, včasih celo prekipavajoče, nemščina povsod v popolnem odstopu, ki je stiskala v Zagrebu domači živelj hrvatski ravno tako, kakor nekdaj v Pragi živelj češki in kakor še dosedaj stiska v Ljubljani živelj slovenski — povsod znamenja popolne narodne samostojnosti in skoraj polne, samostojnosti se dotikajoče avtonomije.«

Nadalje popisuje Šubert svoj sprejem v Zagrebu, slavnostno otvoritev nove palace dramatične umetnosti hrvatske in prehaja k zgodovini zagrebškega gledališča, ki jo je opisal dramaturg in režiser g. Nikola Andrić, iz katere radi posnemo slediča, tudi za nas kako pomenljiva mesta. Pisatelj jo je razdelil v štiri poglavja. Drugo se konča z l. 1860. »To je doba diletantizma i borbe s njemačkom premoči, dok dne 24. studenoga 1860 ne budu Nijemci odagnani s naše pozornice.« Zagrebško rodoljubno prebivalstvo je hrepelo že izdavna, da bi se podrlo prevladanju nemščine sploh, posebno pa v gledališču. L. 1860. se je privalila narodna misel kakor močna, zdrava burja tudi v Zagreb. Gledališki ravnatelj Bram-

billa se ni oziral na zahteve rodoljubov ter igral vedno le nemški. Tedaj so si dali dijaki in drugi mladi ljudje besedo, da ne dovolijo dalje igrati nemški. Dne 24. novembra so nastopili v gledališču napram nemški igri s takšnim živžganjem, kričanjem in hrupom, da niso mogli nemški igralci govoriti. Režiser Himmel je poskušal večkrat pomiriti obstrukcijo. Posledica je bila samo ta, da niti njega niso pustili govoriti, zato pa vrgli na njegov »himmelblau« frak nekaj starih jajc. Ravnatelj Brambilla je slišal jasno, da tolč zadnja ura nemškemu jeziku na zagrebškem odru, in ni se ji protivil. Ko je spoznal, da ne bo drugače, poslal je na oder hrvatskega igralca Lesića, naj oglasi, da se bo od jutri naprej v Zagrebu igralo samo hrvatski. Hrup je takoj jenjal, nadomestilo pa ga je burno ploskanje. Dijaštvu se je razletelo z veselo novico po vsem Zagrebu — in z zadnjo nemško predstavo je tudi izginila nemščina za vedno v gledališkem prepadu.

4. V Krakovu in Lvovu.

Na slovanskem jugu so zidale dežele nova gledališča, na slovanskem severoizhodu mestne občine.

V Krakovu je v prvi polovici preteklega stoletja delovala vlada sistematично

in kruto, da bi uničila poljsko gledališče s tem, da je podpirala in favorizirala nemško gledališče napram poljskemu, katero se je moralo zadovoljiti z dvema večeroma v tednu. L. 1805. je bila to posebna milost za Poljake, ko se jim je dovolilo, da so smeli igrati enkrat v tednu poljski, napram štirim do šestim predstavam nemškim! Šele okrog 1863. l. so se nehale v Krakovu stalne nemške predstave.

Da pri otvoritvi novega gledališča v Krakovu dne 21. oktobra 1893. l. nikomur niti v glavo ni šinilo, omeniti to minolo stisko germanizacije, je najboljši dokaz, da tam danes ni več niti sledu premagane nevarnosti.

V Lvovu se je začelo gledališče, ko je osvojila Avstrija Galicijo. Seveda nemško, ker Dunaj je patroniziral tudi v Galiciji germanizacijo. Poljska Pepelka se je smela pokazati samo enkrat, kvečemu dvakrat na odru v redutni dvorani, o Pepelki maloruski sploh ni bilo govora. Ko se je l. 1848. zbombardiral Lvov, zgradil je poljski magnat-filantrop grof Stanislav Skarbek gledališče v Lvovu. Pa tudi ta je bil prisiljen, sprejeti od dunajske vlade pogoj, da se bo igralo na leto 240krat nemški, a samo 120krat poljski!

Z narodnim vstajenjem 1859. l. se je začel tudi v časopisih boj zoper nemško

vse, kar bi moglo svobodni razvoj umetnosti omejevati. Grof M. se je torej blamiral, kajti vladu secesije ne more udušiti, nego priznava individualnost v umetnosti. Dunajski listi celo v uvodnih članikih razpravljajo o tem nastopu v gospodski zbornici ter obsojajo, kolikor jih je svobodomiselnih, Montecuccolijev hrepenenje po cenzuri kipov in slik. Viljem II. ima torej tudi v Avstriji posnemovalce, a ti so osamljeni in brez moči. Zakonite ali nezakonite umetnosti vendar še ne poznamo.

Najnovejše politične vesti.

Izročitev posl. Schalka v tožbi z Wolfom je dovolil imunitetni odsek državnega zabora. — Stalni odbor avstrijskih mest je imel včeraj sejo na Dunaju, na kateri se je sklenila resolucija za varstvo mestnih interesov zoper jamstvo za male železnice. Sklenilo se je tudi sestaviti statistični proračun za občinske posle prenešenega delokroga. — Odstop srbskega ministrstva. Ministrstvo Vuić je podalo demisijo, novo ministrstvo sestavi najbrže Pasić. — Vojaški punt. V Monastiru se je spustil bataljon vojakov ter je zasedel brzjavni urad. — Zaradi premajhne plače je odložil vrhovni guverner avstralskih zveznih držav svoje dostojanstvo. — Francoski izvoz je znašal v letošnjih prvih štirih mesecih 1.390,986.000 frankov, uvoz je znašal v istem času 1.548.638.000 frankov. — Ruski prestolonaslednik veliki knez Michalj pride k letošnjim avstrijskim vojaškim manevrom. — Zoper obnovitev trozveze v nespremenjenem obsegu so priedile radikalne stranke v Milanu protestni meting.

Dopisi.

Iz Litije. Koncert slovenskega bralnega društva v Litiji, 11. maja 1902. Pesimist, kakor sem z ozirom na vsak takozvani koncert izven naše ljubljene Ljubljane, stopil sem tudi v nedeljo v dvorano g. Jurija Oblaka v Litiji. Odkrito pa moram povedati, da sem jo zapustil dokaj presenečen.

Bil je to koncert z tako delikatnim programom. Najčastnejše mesto je zavzemal češki Brahms, A. Dvořák s »Kmetovalčevim himnom« z »Moravskimi dvospoji«: Beg in Prstan« in s III. in V. zborom iz klasičnega oratorija: Stabat mater. V veliko zaslugo je šteti g. Neratu, pevovodji finega ukusa, temeljite muzikalne izobraženosti in nesebične pozrtvovalnosti, da se je lotil pri tako pičlih pevskih močeh težkih skladb ne samo največjega češkega mojstra, temveč tudi izmed vseh živečih komponistov najodličnejšega, da po smrti Brahmse, Brucknerja in Čajkovskega največjega mojstra dovršene muzikalne oblike. Vseh pet zborov bilo je skrbno in resno naštudiranih, posebno pa zboru iz »Stabat mater«. Zgornji part štiriročnega

sceno. Prvi najmočnejši, najvztrajnejši boritelj za poljsko sceno je bil urednik »Gazety Narodowej«, Jan Dobrzański, mož izvanredne energije. Toda vse zastonj — nemščina je vladala dalje in je bila tako predzrna, da se je 1870. l., ko je padel Sedan, priredila v gledališču dne 11. septembra proslavna predstava zmage prusko-nemške nad Francoskom! S tem pa si je vendar končno podpisalo nemščvo v lvovskem gledališču smrtno obsodbo. Vse mesto je razvihralo napram temu dejanju. Jan Dobrzański in njegova »Gazeta Narodowa«, kakor tudi vsi drugi časopisi so začeli složno vojno proti nemškemu gledališku upravi. Nemška gledališka naznanila so se metala iz vseh javnih lokalov, dalo se je povelje, da naj poljsko občinstvo ne obiskuje gledališča, dokler bo nemško, Jan Dobrzański in »Društvo prijateljev poljske scene« pa so prosili poljske poslanke na Dunaju, da bi dobili pri vlasti preklic privilegia nemških iger v Lvovu; v časnikih so se objavljala imena onih, ki so še vzliči vsemu obiskovali nemške predstave ter se delalo sploh vse, kar je moglo služiti svrhi, da bi postal oder izključno le poljski. Složnemu trudu se je posrečilo priti do cilja.

Dne 1. aprila 1872. je bila prva poljska predstava, s katero so se začele igre izključno le poljske. Igrala se je veselo-

spremljanja pri »Kmetovalčevi himni« bil bi morda lahko eksaktnejši in tudi zvonenje steklenih obeskov na svečnikih je nekoliko motilo. Jako ustregel je gospod Nerat z »Moravskimi dvospoji«, ki sta izredno ugajala. Za zboru iz »Stabat mater« treba intelligentnih pevcev in ljubezni do resne godbe. In gospod pevovodja je dobil prvo ter večepil drugo in srečen pevovodja, ki lahko toliko doseže.

Osmeroglasni mešani zbor »Žalost« St. Pirnata je duhovita skladba, polna ženjalnih bliskov. Jaz štejem St. Pirnata med, žalibog, prerano umrle eminentne talente. Škoda le, da se njegovih skladb le malo in preredko čuje v naših koncertnih dvoranah. »Žalost« zahteva izvežbanega, močnega zboru in čilih sopranov. Razun malih nedostatkov se je pel zbor prav lepo in hvalevredno; posebno lep je bil pp. Pevskemu zboru je častitati tudi na dobrih basistih.

Klavirska solo-točka »Skočná« iz »Prodane neveste« ni stavila posebnih zahtev na znano spretnost gospoda pijanista. Gospod pijanist bi si vspričo omenjene spretnosti lahko izbral efektnejšo skladbo, ki bi nam pokazala njegove zmožnosti v svitljši luči; saj je on dober interpret in gospoduje lepi tehniki. Pohvaliti mora se tudi njegovo diskretno spremljanje pri zborih in solo-točkah.

Prijetno me je iznenadil g. J. Ditrich z dvema samospevoma za bariton, z melodijo znamenitimi »Ukazi« Fr. S. Vilharja in dr. B. Iapavica: »Če na poljano rosa pada«. Sosebno mi je segla do srca zadnja točka, kojo je g. Ditrich moral na zasluženo vsestransko priznanje ponoviti. Melodija pesmi je prelepa in z njo zamore prikupljiv bariton z občutljivim srcem narediti trajen utis. In to je dosegel navzlici predni, mali hripavosti g. Ditrich. Solistu se pozna izvrstna šola g. Hubada. Svetoval bi g. Ditrichu, naj goji svoj glas, če moogoče, skrbneje, kajti izgubiti ga, bila bi škoda.

G. P. Lozar je izvrsten človek, prijeten družbenik, in tudi tak goslar. Ljubši pa bi nam bil mesto Svendsenove romance op. 26, I. ali II. Nocturno g. Procházke, torej nekaj domačega, našega. G. Lozar ima tako dobre gosli, a je zelo trdovraten in neizprosen, kar nič ni hotel burnemu odobravanju ugoditi in še kaj pridejati. Za kazen pa je vlak zamudil. Prav Vam je, g. Lozar! Drugič bodite pa mehkejšega srca!

Z A. Försterjevo »Kitico« se je koncert častno zaključil.

Ne samo g. pevovodja Nerat, ves pevski zbor, vsa Litija je lahko ponosna na ta koncert, saj to ni bil koncert na vladnega žanra, temveč koncert, ki je pokazal, da se goji tu resna glasba resno. Želel bi le takim koncertom bolj navdušenega, obilnejšega občinstva. Skoro neodpostljivo je, kako je po nekaterih krajih pri nas občinstvo, inteligenco, mrzla napram resni, dobiti glasbi. Skoro da kaka infamna »okrogla« najde več ljubimcev.

Igra grofa Fredra »Sluby panieńskie« in igriga s petjem »Lobzowianie« Anzczuva.

In od septembra l. 1900. imajo tudi v Lvovu veliko, lepo novo gledališko palajo, katero je blagoslovil armensko-katoliški nadškof Isak Isakovic in v katerem gospodari največji slovanski ravnatelj v Avstriji — kateri tvori z avtorjem in bivšim intendantom zagrebškega gledališča Štefanom pl. Miletičem trifolij največjih slovanskih gledaliških ravnateljev — Tadeusz Pawlikowski.

Kako pogumen podjetnik je Šubert, je najbolj pokazal 1892. leta, ko je peljal dramo in opero narodnega gledališča z orkestrom, zborom in dekoracijami ob priliki »Splošne gledališke in glasbene razstave na Dunaju«, kjer je narodno gledališče v tekmovanju s prvimi svetovnimi gledališči zmagalo in od katerega trenotka se je raznesla slava Smetanovega genija po vesoljni Evropi. Šubert se je peljal tudi na Rusko, da bi pripravljal tla za venec češke opere tudi v Varšavi, Petrogradu in v Moskvi.

To podjetje bi se bilo tudi uresničilo, ravno tako kakor izlet češke opere v Pariz, toda med tem so se razmere v »Narodnem gledališču« korenito predrugačile, prišli so novi gospodarji in pot na Rusko, Poljsko in v Pariz se je odložila. Za koliko časa?

Adolf Dobrovolsky.

Vsek šušmar bi že rad pljuval dobrì godbi v obraz. Zato pa gre gosp. Neratu temveč hvale in priznanja. Želim mu tega od vseh strani, želim mu več pevcev, želim mu hvaležnosti pri njih, saj z drugim se mu trud in muka ne moreta poplačati. Naj nas zopet kmalu osreči s takim užitkom!

E. A.

Izpred sodišča.

G. deželnosodni nadsvetnik Schneditz je predsedoval včeraj med drugim tudi sledenim prizivnim obravnavam:

1. »Električna...« Pozor! »Električna« pride! ... Dne 6. svečana je trčil voz električne cestne železnice na Dunajski cesti z vozom Janeza Sirnika iz Sp. Šiške. Zadel je hlapca ter podrl konja na tla. Konj si je pri tej prilikli zlomil nogo in so ga dali vsled tega konjaču. Voznik električne železnice Anton Štomec pa je bil tožen. Poleg tega se je vložila tožba tudi proti g. Šubertu in inženérju Schwengenschuscu, ker sta pustila baje peljati z vozom, ki je bil popolnoma nesposoben in za promet nevaren. G. Sirnik je zahteval odškodnine 400 K. Prvi sodnik je pa vse tri tožence oprostil, ker je bil po njejovem mnenju hlapec Sirnika sam bolj kriv nego voznik. Sirnikovemu rekurzu pa se ni ugodilo in prizivno sodišče je prvo sodbo potrdilo.

2. »Hmelovke.« Posestnika Nace in Miha Cerar iz Krašnje sta bila obsojena na tri dni zapora. Posestnik Biček ju je namreč ovadil, da sta mu posekala in odnesla osem mladih smrek, kakor se jih rabi za hmelovec. Proti temu sta se pričetila. Prizivno sodišče ju je tudi popolnoma oprostilo, ker se jima ne da ničesar dokazati.

3. »Hude babnice.« Na obtožni klopi sedijskega posestnika hčere, jednakovredne sestrice Marjana, Reza in Marička Resman iz Spodnje Dobrave; poleg njih pa še trije toženi, in sicer posestnik Janez Vidic, posestnika sinčko Janez Vidic in žena Marija Vidic. — 22. sušca so se v Spodnji Dobravi stepli Resmanove punice so prišle v hlev Vidica in pričele tepti Vidivčekvo in sina z grablji. V poznejšem boju pa je bilo glavno orožje metla; z njo so bojevite punice udrihale po Vidivčevih in ko je starji Vidic hotel iti svoji ženki pomagat, je bil še on tepen. Vidivčevi pa so posebno nabili slaboumno Marijo Resman, jo za lase vlekli in vrgli ob tla. Marjana Vidic jo je celo s kleščami tepla. Končno se je videlo, da je bil v tem babjem boju najbolj tepen mož Vidic, ki je moral celo k zdravniku. Prvi sodnik je obsodil Marjano Resman na tri dni zapora. Slaboumna Marija je bila oproščena, vsi drugi pa so dobili po 24 ur zapora. Prizivno sodišče je to sodbo potrdilo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. maja.

— **Iz državnega zabora.** Dne 14. t. m. vložil je poslanec Plantan v imenu dr. Ferjančiča dve resoluciji radi direktne zveze Idrije s železnicu in zveze Velenja s Kamnikom.

— **Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko** je imela včeraj svojo ustanovno sejo, katero je kot zastopnik trgovinskega ministrstva otvoril dvorni svetnik dr. pl. Rüling. Predsedstvo je potem kot starosta prevzel g. Fr. Kollmann, ki se je s toplimi besedami spominjal umrlega predsednika g. Josipa Kušarja. V znak sožalja so zbornični svetniki ostali raz sedeže. Zbornični tajnik g. dr. Murnik je potem prečital poročilo o volitvah v zbornico, na kar se je vršila volitev zborničnega predsednika. Izvoljen je bil g. Josip Lenarčič, ki se je za dokaz zaupanja zahvalil in potem v daljšem, z živahnim odobravanjem sprejetem govoru pojasnil velike naloge, ki žakajo zbornico. Podpredsednikom je bil izvoljen g. Fran Kollmann, provizoričnim predsednikom gosp. Ivan Baumgartner, za računske revizorje gg. Mejč, Petrič in Urbanc. Pri volitvi odsekov so bili voljeni: v I. odsek gospode: Baumgartner, Ditrich, Fürsager, Hribar, Kollmann, Kraigher, Mejč, Pirc, Rohrmann in Schrey; v II. odsek gg.: Gassner, Kraigher, Medved, Rakovec, Rohrmann, Schrey, Supančič, Tönnies, Vidmar in Zamljen; v III. odsek gg.: Baumgartner, Hren, Kollmann, Luckmann, Majdič, Petrič, Pirc, Rohrmann, Supančič in Urbanc. Sejo je zaključil podpredsednik g. Kollmann s Slavaklaci na cesarja.

— **Shod slovanskih časnikarjev.** Jutri bodo torej došli mej nas slovenski časnikarji. Prihajali bodo nekateri

že z vlaki tekom dopoludne. Nekaj Čehov in Poljakov pride z gorenjsko železnicu dopoludne ob 11:16; glavni del udeležnikov pa pride jutri popoludne ob 5. uri 35 m. po južni železnici. Slovenski sprejem slovanskih gostov se bo torej vršil jutri ob 5. uri 35 min. popoludne na kolodvoru južne železnice. — Gg. hišne posestnike prosimo, da še tekom jutrišnjega dopoludne okrasé svoje hiše s slovenskim trobojnicami.

— **Shod slovanskih časnikarjev.** Gledé časovne razdelitve pri prireditvah povodom IV. shoda slovanskih časnikarjev meseca maja v Ljubljani se je ukrenilo tako: V soboto, dne 17. maja ob 1/2 6. uri zvečer sprejem na kolodvoru. Ob 1/2 8. uri zvečer koncert pevskega društva »Smetana« iz Plzni v veliki dvorani »Narodnega doma«; po koncertu komerz v »Sokolov« dvorani »Narodnega doma«. H komerzu ima pristop vsakdo brez vstopnice. Pri komerzu igra meščanska godba. V nedeljo, dne 18. maja: Ob 6. uri zjutraj sestanek v »Zvezdi« na Kongresnem trgu. Točno ob 1/3 7. odhod na Gorenji Rožnik, kjer bode ob 7. maša. Po maši zjutrek v Peršinovi gostilnici. Ob 1/3 9. odhod v Ljubljano čez Češki vrh in mimo razgleda v gozd podturenske graščine. Ob 9. dopoldne zborovanje v veliki dvorani »Mestnega doma«. K zborovanju imajo pristop le povabljeni ter se je izkazati z vstopnico. Po zborovanju odidejo gg. časnikarji v treh oddelkih k obedu v gostilnico pri »Zvezdi«, v hotel Lloyd in pri Hafnerju na kolodvoru. Ob 3. dopoldne sestanek v »Mestnem domu«, odkoder gredó gg. časnikarji v več oddelkih ogledovat Ljubljano in — če preostane kaj časa — tudi bližnjo okolico. Ob 7. zvečer banket v veliki dvorani »Narodnega doma«. V ponedeljek, dne 19. maja: Ob 6. zjutraj sestanek v kavarni »Evropa« in od tod točno ob 1/2 7. odhod na južni kolodvor v vlaku, ki odide ob 7:05 zjutraj na Gorenjsko. Ob 9:14 dopoldne prihod na Javornik, odkoder gre vsa družba peš do dobravskega Šuma in odtod skozi Vintgar do Žumrove gostilnice, kjer bo prirejen zjutrek. Opoludne se vsi izletniki odpeljejo z vozovi, ki bodo zanje pripravljeni, na Bled. Ondi slovesen sprejem, vožnja po jezeru in poset otoka. Točno ob 3. uri popoldne skupni obed v jezerskem salonu »hotela Toplice«. Ob 6. dopoldne odhod z Bleda na kolodvor v Lescah peš ali z vozovi, kakor bo komu ugajalo. Ob 7:18 odhod v Ljubljano, kamor dospé vlak ob 8:51 zvečer. Potem sestanek v »Narodnem domu«. V torek, dne 20. maja: Ob 5:58 zjutraj odhod z južnega kolodvora v Postojno, kamor prispe vlak ob 7:27. Po slavnostnem sprejemu zjutrek v hotelu pri »Ogrski kroni«. Ob 9. uri dopoldne ogledovanje sestovnoznamejane jame. Ob 1/2 1. popoldne obed v vješkem salunu »hotela Toplice«. Ob 6. dopoldne odhod z Bleda na kolodvor v Lescah peš ali z vozovi, kakor bo komu ugajalo. Ob 7:18 odhod v Ljubljano, kamor dospé vlak ob 8:51 zvečer. Potem sestanek v »Narodnem domu«. V torek, dne 20. maja: Ob 5:58 zjutraj odhod z južnega kolodvora v Postojno, kamor prispe vlak ob 7:27. Po slavnostnem sprejemu zjutrek v hotelu pri »Ogrski kroni«. Ob 9. uri dopoldne ogledovanje sestovnoznamejane jame. Ob 1/2 1. popoldne obed v vješkem salunu »hotela Toplice«. Ob 6. dopoldne odhod z Bleda na kolodvor v Lescah peš ali z vozovi, kakor bo komu ugajalo. Ob 7:18 odhod v Ljubljano, kamor dospé vlak ob 8:51 zvečer. Potem sestanek v »Narodnem domu«. V torek, dne 20. maja: Ob 5:58 zjutraj odhod z južnega kolodvora v Postojno, kamor prispe vlak ob 7:27. Po slavnostnem sprejemu zjutrek v hotelu pri »Ogrski kroni«. Ob 9. uri dopoldne ogledovanje sestovnoznamejane jame. Ob 1/2 1. popoldne obed v vješkem salunu »hotela Toplice«. Ob 6. dopoldne odhod z Bleda na kolodvor v Lescah peš ali z vozovi, kakor bo komu ugajalo. Ob 7:18 odhod v Ljubljano, kamor dospé vlak ob 8:51 zvečer. Potem sestanek v »Narodnem domu«. V torek, dne 20. maja: Ob 5:58 zjutraj odhod z južnega kolodvora v Postojno, kamor prispe vlak ob 7:27. Po slavnostnem sprejemu zjutrek v hotelu pri »Ogrski kroni«. Ob 9. uri dopoldne ogledovanje sestovnoznamejane jame. Ob 1/2 1. popoldne obed v vješkem salunu »hotela Toplice«. Ob 6. dopoldne odhod z Bleda na kolodvor v Lescah peš ali z vozovi, kakor bo komu ugajalo. Ob 7:18 odhod v Ljubljano, kamor dospé vlak ob 8:51 zvečer. Potem sestanek v »Narodnem domu«. V torek, dne 20. maja: Ob 5:58 zj

nissimo, plastičnost melodije in skrajno pravilna vokalizacija. V teh svojstvih zbor »Smetana« nima nobenega tekmovalca. Zanimiv spored jutrajnjega koncerta nam bo dal priliko občudovati vsa ta krasna svojstva tega znamenitega pevskega društva. Med drugimi točkami bo pelo društvo tudi dva zabora, katera je pelo pri mejnarnem pevskem tekmovanju na Francoskem in v Belgiji in sicer »Utopljenka« v Bruslu in »Češke plese« v Parizu, ter karakteristično skladbo francoskega skladatelja Laurent de Rilléja »Gozdna prisega«. Ta skladatelj je bil, kakor smo že zadnjič omenili, poročevalce ocenovalne komisije za vokalne produkcije pri mejnarnem tekmovanju na svetovni razstavi v Parizu in je bil po uspehih čeških pevcev tako navdušen, da jim je iz spoštovanja do njihovih umetniških vrlin posvetil omenjeno skladbo. Zatorej danes še enkrat prav toplo pripomoremo vsem onim, kateri ljubijo krasno petje in podpirajo domačo umetnost, naj ne zamude te izredne prilike, ko se jim nudi slišati ta znameniti pevski zbor.

— **Na čast bivšega c. kr. okr. žol. nadzornika ravnatelja Fr. Leveca**, ki je radi preobložnosti odložil nadzorništvo slovenskih in slovensko-nemških ljudskih šol v Ljubljani, se je zbral včeraj popoldne ljubljansko učiteljstvo s člani c. kr. mestnega šolskega sveta k banketu v areni »Narodnega doma«. Prvi je izpregovoril predsednik mestnega šolskega sveta, g. župan Ivan Hribar, ki je naglašal velike zasluge g. ravnatelja za razvoj ljubljanskega šolstva. 12 let je bil g. ravnatelj Levec nemorno delaven nadzornik in reči se sme, da dobi Ljubljana težko še kdaj tako vestnega, spretnegata, nepristranskega ter v zakonih tako veščega nadzornika. Levec je v vseh svojih odredbah pravo zadel, bil izvrsten in temeljiti poročevalec v mestnem šolskem svetu, kjer ga je vsak član visoko spoštoval. Gospod vodja Fr. Gabršek je dejal, da je vladala med nadzornikom Levjem in učiteljstvom tesna vez medsebojnega spoznavanja. Levec je bil strog, a ne ozkorčen nadzornik, zanesljiv svetovalec, sicer pa dobroščen prijatelj učiteljstva. Ker je bil v svojem poklicu sam vosten, je zahteval tudi od drugih vestnosti. Trden v svojih smotrih ni poznal omahovanja, zato je dosegel največje vspene. Učiteljstvo mu ostane vedno hvaležno ter v najlepšem spominu. Zato pa mu poklanja v spomin sliko vsega ljubljanskega učiteljstva in članov c. kr. mestnega šolskega sveta. Ravnatelj g. Fr. Levec je odgovoril, da je delal vedno le iz veselja do stanu, iz ljubezni do Ljubljane, v kateri živi že 42 let, in do naroda, kateremu so šole vir omike. Že kot akademik je izpoznał veliko vrednost novega šolskega zakona; drugi pa so ga ljuto pobijali. 4 leta pozneje je bila Kranjska zato podrejena temu zakonu, a 4 leta se je tudi šolstvo s tem zapoznelo v svojem razvoju. Tudi Jurčič je bil v svojem listu proti temu zakonu, danes pa so vsi jedini, da je bil novi šolski zakon prava sreča za državo, dasi je morda potreben izprememb. Okvir zakona ostane gotovo še nekaj človeških rodov. Po tem zakonu se je vedno ravnal v svojem delovanju kot okrajni šolski nadzornik radoljškega okraja, kjer je bilo šolstvo sila zanemarjeno, a je pri njegovem odhodu v Ljubljano vsak otrok imel šolo. Nadzorništvo v Ljubljani se je Levec branil, a po reorganizaciji mestnega šolskega sveta je našel v vseh faktorjih podprtje, zlasti pa ga je podpiral sedanji predsednik, g. župan Hribar tako, da je bilo veselje delati. Zveza med ljubljanskim učiteljstvom in Levjem pa še ni pretrgana, ker po organ. štatutu je med učitelji in ravnateljem učiteljička kontakt trajen. Zato se ne poslavljajo docela. Katehet g. Smrekar je izrekel g. ravnatelju Levcu zahvalo za njegovo ljubezen do mladine in podporo katehetov ter mu izrekel svoje častitke. Učiteljstvo je zapele nekaj pesmi ter je banket minil prav animirano prisrčno.

— **Županska volitev v Dolu.** Vse klerikalno prizadevanje in posvetovanje v župnišču s sosednimi župniki si obdržati na čelu občine Dol pri Ljubljani znanega župana Jožeta Kuharja, ni nič pomagalo, kajti zmagali so naprednjaki z izvolitvijo starešinstva. Županom iz-

voljen je g. Franc Šimenc, posestnik, načelnik gasilnega društva in zastopnik banke »Slavijec« v Dolu, svetovalcem pa gg. Ivan Grad, posestnik in podnačelnik gasilnega društva in Anton Podkov, posestnik, oba iz Beričevega. Od novega odbora, ki ima 7 naprednih in 5 klerikalnih odbornikov, je sedaj pač pričakovati, da bode imel le občno korist pred očmi ter da bode s svojim nepristranskim delovanjem zavračal nadaljne napade klerikalcev.

— **Miroslava Vilharja spomenik.** Doprnski kip tega pesnika vlit v bronu je izdelal dovršeno domači umetnik kipar g. K. Repič na Dunaju. Kip je sedaj v Postojni, — kjer bode tudi spomenik tega znamenitega pesnika stal, — in bode za binkošti razstavljen. Nihče naj tedaj ne zamudi prilike ogledati si povodom obiska slovečne Postojanske jame tudi Miroslava Vilharja kip, na kar tu posebno opozarjam.

— **Moštranca padla na tla.** »Soča« piše: Dne 4. t. m. je bilo veselje v Št. Petru, ker so instalirali novega dekana. Umevno, da so se udeležili tega slavlja tudi premnogi duhovniki dekanije, katera je dobila novega poglavara. Da je ob takih prilikah pojedina in da teče zlata vinska kapljica, to se razume samo po sebi in to tudi drugače ne more biti. Ker pa so sedaj šmarnice, je moral marsikdo poprej domov, nego bi rad šel. Ali služba je služba, in šmarnice stojijo v prvi vrsti posebne cerkvene službe. Prišel je domu s šempeterskega slavlja ter šel v cerkev, da bo imel šmarnice. No, imel jih je, ali nekaj nevoljen je moral biti gospod nunc, ker je kar izpred altarja oštel pevce, da slabo pojejo, potem pa ko je hotel opraviti blagoslov, se je pripetilo, da je moštranca padla na tla. Seve, da kaj pade na tla, ni baš tako čudno, tudi z moštranco se lahko pripeti kaj takega, ali hudobni jeziki so spravili ta padec hitro v zvezo s šempetersko pojedino in s pristnim vipavcem. In glas je šel hitro preko domače vasi, danes pa moramo to govorico kot zvesti kronisti beležiti na tem mestu. Ali nikakor ne moremo prav verjeti tej govorici, zato pa vprašamo preč. gosp. nunca gradiščanskega tam nad novo železnico, če mu je kaj znano o tem in če bi se bilo utegnilo res pripetiti kaj takega kot posledica one veselje pojedine? Kar ne moremo si misliti, da bi mogle farovške pojedine imeti za posledico padanje moštranc na tla ...

— **Toča** je pobila dne 13. t. m. okoli Senožeč celo setvo. Ležala je dva prsta na debelo.

— **Mladeniški oddelek mari-borske moške kaznilnice** se odpri. Zato pa se uredi kaznilnica v Göllersdorfu za mlade hudo delce.

— **Samomor.** Črkostavec Josip Candutti, predsednik društva delavcev in delavk v Gorici, se je vrgel včeraj zjutraj okoli 5. ure v Sočo in utonil. Ž njim zajedno, zvezana z njegovo roko, je skočila v Sočo 20letna Marija Grusovinova. V pismih, katera je pustil, povdarja, da ga boli obsodba na dva meseca in pol, katero je dobil v Inomostu od porotne sodnije kot odgovorni urednik bivšega lista »Il Friuli Orientale«. Pokojni Candutti je bil oženjen ter je imel štiri otroke. Imel je pa neko razmerje z omenjeno 20letno Grusovinovo, ki je bila vlagateljica v Paternolljiveki tiskarni.

— **Prijet tat.** V noči od 12. na 13. decembra se je izvršila na Črnudah pri Neži Vilfanovi večja tativina. Tat je odnesel okoli 520 K gotovega denarja, hranično knjižico kranjske hranilnice z vlogo 70 K, zlato ovratno verižico, vredno 50 K, tri zlate brože, vredne 46 K, zlat medajlon, vreden 10 K in dva zlata prstana. Vse takratne poizvedbe po tatu so bile brezvsečne. Včeraj pa se je posrečilo mestni policiji dobiti tata v svoje roke. Neka ženska je prinesla včeraj v zastavno kranjske hranilnice zastaviti zlato ovratno verižico in dve zlati broži s fotografijami. To se je v zastavnici navzočemu policijskemu kanclistu Ivanu Toplikarju sumljivo zdelo in je žensko zasledoval. Opazivši, da je ženska pred hranilico izročila denar nekemu možu, vstavil je tega in ga povprašal, od kod da ima redi, katere je zastavil in odkod je doma. Mož je dejal, da je Ivan Hribar iz Mengša, in da je zastavljene reči kupil v Trstu. Mož se je

lagal. Policia je kmalu dognala, da sta broži s fotografijama ukradeni bili pri »Rogovlcu« na Črnudah, in da je ustavljeno znani tat Franc Pirš iz Vira v kamniškem okraju. Mož ima menda že več tativ in rovaču. Policia je seveda Pirša aretovala in ga izročila deželnemu sodišču.

— **Trpinčenje živali.** Na Bleiweisovi cesti je včeraj dopoludne Razingerjev hlapac Martin Jakošek jako neusmiljeno pretepal konje, ki niso mogli spejati naprej tovornega voza. Proti hlapcu se je napravila ovadba.

— **Nepreviden kolesar.** Mesarski pomočnik I. R. je danes dopoludne na frančiškanskem mostu s kolesom podrl na tla Jožefo Kovačičevu, stanujočo na Emonski cesti št. 31.

— **Popadljiv pes.** Na Sv. Petra cesti je včeraj popoludne pri hiši št. 67 popadel neki pes delavko Marijo Jerinovo za nogo in jo ugriznil.

— **Glas iz občinstva.** Po Poljanskem nasipu in po Ambroževem trgu skoraj vsak večer vriskajo in razgrajajo vojaki-domobranci. Ali se jim to ne more zabraniti?

— **Najnovejše novice.** SNEG je zapadel po Alpah, pa tudi po celi južni in zapadni Nemčiji. Nastopil je hud mraz. — Zdravilo zoper kolero in druge črevesne bolezni je baje iznašel amerikanski zdravnik Freer. — Sokrivi polkovnika Grimma. V Stowisini so zaprli zastopnike neke velike tvrdke, ker so na sumu, da so prenašali Grimmovo posiljavje Nemčiji in Avstriji. — Na kardinala iz Verone je strejal nekdo v Bartolinu, ko je delil birmo. Kardinal ni ranjen. — Poslane Schönerer, ki potuje za zabavo po Grškem, si je baje v Atenah zlomil nogo. — Samomor v gledališču. V Košicah se je ustrelil med predstavo v gledališču nadporočnik K. Nowak iz Miškolca. Nastala je splošna panika. — Grozna eksplozija se je pripetila na postaji Sheridan blizu Pittsburgha. Vnelo se je pet voz poteleja, ki se je razlil po celi planjavi ter eksplodiral. Več hiš je porušenih. Nad 300 oseb je hudo ožganih, izmed teh jih je že 25 umrlo.

— **Kraljica Natalija** je bila kot verna katoličanka pri papežu s svojo sestro, princesinjo Ghika. Kraljica je hotela poljubiti papežu šolen, a papež tega ni dovolil ter se ž njo pogovarjal ½ ure.

— **E. Zola** je začel 3. roman svojega najnovejšega cikla ter ga nazval »Pravica«. Ker v njem obdeluje aféra Dreyfusovo, je roman za nekaj časa odložil, da se duhov na Francoskem radi tega vprašanja docela pomirijo. Med tem hoče napisati roman »Resnica«, v kateri tvori aféra patra Flamidiena okostnico. Zola hoče z »Resnicou« dokazati, kako brezumno je, poverjati odgojo mladine ljudem, ki so svoje duševno življenje za vselej vrgli iz ravnotežja, ker so se udali prisiljenemu devištvu in samstvu. Zola hoče obiskati Španijo ter študirati ondotne razmere.

— **Marshal Roberts** se ni obnesel v Južni Afriki, zato so ga poklicali domov in ga imenovali najvišjim poveljnikom angleške armade. A tudi kot tak je nesposoben ter deli le protekcie. Nihče ga ne mara, in časopisje zahteva, naj ga kralj vpojni. Baje bo na njegovo mesto imenovan knez Connaught.

— **Katastrofa na Antilih.** Razvaline mesta St. Pierre stražijo vojaki, ker so se začeli zbirati sumljivi ljudje, da ročajo mrtve. Podzemsko bobnenje v vulkanu se nadaljuje. Med mrtvimi je tudi sin bivšega drahomejskega kralja Benhazina, ki je študiral na gimnaziji v St. Pierre. Del otoka St. Vincent je podoben plamtečemu morju. Žareči pepel se še ne prestano siplje.

— **Bret Harte umrl.** Slavoznani ameriški pisatelj Bret Harte je umrl v sredo ponoči v Canherly vsled bruhanja krvi. Francis Bret Harte, rojen 1839. l. v Albany (New-York) se je v 15. letu preselil v Kalifornijo, kjer je živel med polomikanimi ljudmi kot učitelj, zlatokop, tiskar in pozneje kot urednik listov »Golden Era« in »Californian«. Bret Harte je bil odličen ameriški novelist in humorističen realist; snov za svoje mične poveštice je zajemal večinoma iz življenja kalifornskega ljudstva. Tudi njegovo poezijo preveva čar kalifornskega sveta. Na češki jezik ga je prevajal J. V. Sládek in osobito »Kalifornské povídky« so bile in so priljubljeno čitivo dijakov. Tudi slovenski prevodov njegovih del je izšlo nekaj našem listu.

— **Tragična poroka.** Iz Neapolja javljajo: V vasi Ginestra pri Beneventu se je poročil kmetski sin Francesco Melchiorre z lepo Ano de Filippis. Na ženitovanju je bilo vse tako veselo, godba je igrala in gostje so plesali. Na večer so spremili mladi par v njegovo stanovanje, ki je bilo par sto metrov od vasi. Naslednjega jutra so čakali nekateri gostje novoročenca v vaški gostilni. Ker ju do-

poldne ni bilo, so šli v stanovanje, kjer je bilo vse zaprto. Ulomili so vrata in na postelji so našli mladega moža in ženo mrtva. Usmrtila sta se z ogljikom. Ostavila sta pismo, v katerem sta prosila starša oproščenja ter sta dejala, da sta se zato usmrtila, ker sta se bala, da bi milila niju popolna sreča.

Književnost.

— **Dr. Ostaszewski-Barański:** Z Krajny stu wysp. Lvów 1902. Nakladem drukarni M. Schmitta i Ski. Str. 147. Znani poljski časnikar dr. Ostaszewski-Barański se je udeležil lanskega časnikarskega kongresa v Dubrovniku. V tej knjiziči popisuje jugoslovanske dežele, v katerih jih je pri ti priliki prepotoval, in njih znamenitosti, popisuje pa tudi razne vtise, ki jih je dobil in razne doživljaje.

— **Slovenský Prehled** ima v 8. štv. tole vsebino: Ze slovanské poesie. Jiří Rubín: Z mladé poesie chorvatské. Mihovil Nikolić. Dr. K. Kolman: Vasili Andrejevič Žukovskij. F. Vodseďák: Lva. N. Tolstého kfestanské učení. O. Wagner: Ze současně tendenční poesie polské. Štěpán Radić: K IV. sjezdu slovanských novinářů v Lublani. Z Bulharska. N. Bojko: Bulharská literatura r. 1901. Posudky a oznámení: Dr. Franz Tetzner: Die Slaven in Deutschland. Fr. Ad. Subert: Moje divadelní toulky. Józef Wiśniowski: Poezye. F. Illešić: O počku slovenskega jezika. Divadlo, hudba. Drobnosti literárne a umělecké. Slované severozápadní. Slované východní. Jihoslovanské itd. Slike: Mihovil Nikolić. Vasili Andrejevič Žukovskij. Sergjan Šl. Tucić. † Ignát Hořica.

Telefonska in brzjavna poročila.

— **Dunaj** 16. maja. Vlada predloži v današnji seji poslanske zbornice nov budgetni provizorij za mesec junij. Razprava o proračuni poljedelskega ministra se nadaljuje. Lemisch je jako ostro napadal alpinsko montansko družbo Prišlo je tudi do konflikta. Schoiswohl je trdil, da leži v poljedelskem ministrstvu časih akti kar po tri leta. Minister Giovannelli in sekcijski šef Beck sta se temu smejala. Radi tega je začel nemški nacionalec Walz razgrajati in upiti, da je smeh ministra Giovannellija in sekcijskega šefa Becka nesramnost.

— **Dunaj** 16. maja. Danes je bilo pri ministrskemu predsedniku Körberju posvetovanje o zahteha tirolskih Italijanov. Udeležili so se tega posvetovanja Kathrein, Malfatti in Grabmayr.

— **Dunaj** 16. maja. Poljski poslanec Wilk je včeraj glasoval za Daszynskega nujni predlog glede dovolitve novih milijonov za vojaštvu. V poljskem klubu je bil danes radi tega velik vihar. Hoteli so Wilka izključiti in stvar se je šele poravnala, ko je Wilk prosil odpuščanja in obljudil, da se kaj tega več ne zgodi.

— **Dunaj** 16. maja. Dr. Schalk je prišel danes zopet v parlament in je povedal, da izide jutri njegova brošura proti Wolfu. Hofer hoče še danes predlagati, da se v torek določi razprava o predlogu imunitetnega odseka, da se na Wolfovto tožbo dovoli sodno pregašjanje dr. Schalka. Wolf toži Schalka baje radi očitanj 1. da je dve dekleti posilil, 2. da pretepava svojo ženo, 3. da je menice ponaredil.

— **Dunaj** 16. maja. V ogrskem parlamentu je včeraj imel ministrski predsednik Széll govor, v katerem je očital Körberju, da organizira avstrijske stranke proti nagodbam, in da zavzemajo te stranke animozno stališče proti Ogrski, kar pa ogrske vlade ne primora k odnehanju. Zaradi tega govorova so zlasti voditelji simulirali veliko razburjenost. Hoteli so vložili nujni predlog, a po posvetovanju s Körberjem to zopet opustili. Tudi Breiter hoče v tej zadevi vložiti nujni predlog in nabira sedaj podpisov.

— **Gradec** 16. maja. Slovenski akademiki so na kolodvoru pozdravili slovanske časnikarje in društvo »Smetana«. Slovenski gostje so navdušeno odgovarjali.

— **Lvov** 16. maja. 710 tehnikov je sklenilo, da ne pojdejo na predavanja, dokler se jim zopet ne prizna pravica, prijetati na tehniki diaške shode.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 15. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.75
Skupni državni dolg v srebru	101.80
Avtirska zlata renta	120.70
Avtirska kronska renta 4%	99.75
Ograka zlata renta 4%	120.85
Ograka kronska renta 4%	97.80
Avtro-ograka bandne delnice	159.7-
Kreditne delnice	678.25
London vista	240.35
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.30
20 mark	23.47
20 frankov	19.10
Italijanski bankovci	93.50
C. kr. cekini	11.33

Žitne cene v Budimpešti

dné 16. maja 1902.

Ternini.

Pšenica za maj.	za 50 kg	K 8.60
" oktober	" 50 "	7.68
Rž " maj.	" 50 "	7.12
" oktober	" 50 "	8.65
Koruza " maj.	" 50 "	4.98
" julij	" 50 "	5.04
" oktober	" 50 "	5.76
Oves " maj.	" 50 "	7.07
" oktober	" 50 "	5.78

Efektiv.

5 vinarjev ceneje.

50.000 kron znaša glavni dobitek loterije gledaliških igralcev (Schauspieler-Lotterie). Opozorjamo svoje ceneje čitatele, da se srečanje vrši nepreklicno dne 19. junija 1902 in da se vsi dobitki od zalagateljev izplačajo v **gotovini z 10% odbitkom**.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. maja: Marija Zlatič, mizarjeva hči, 1½ let, sv. Petra cesta št. 13, pljučnica.

Dne 13. maja: Anton Armič, trgov. sotrušnika sin, 6 mes., Klučavniciarske ulice št. 3, skrivljenje hrbtnoste. — Ivana Lutarotti pl. Langenthal, 83 let, Pod Tranzito št. 2, ostarelost. — Anton Rebernik, delavčev sin, 14 mes., Hradeckega vas št. 26, vneje soplinski organov. — Franja Pajšar, prodajalka, 65 let, Cerkvene ulice št. 5, bula. — Josip Pavlič, želez. uslužbenca sin, 1 mes., Velike Čolnarske ulice št. 5, trevesni katar.

V deželni boinic:

Dne 11. maja: Helena Skuber, kajžarjeva žena, 38 let, zlatenica.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306.2 m. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Maj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
15.	9. zvečer	734.3	5.3	sl. jug	pol. oblač.	
16.	7. zjutraj	736.3	2.6	brezvetr.	miglia	
" 2. popol.	733.7	15.0	m. zahod	pol. oblač.	7.9 mm.	

Srednja včerajšnja temperatura 52°, normale: 14°.

Opravljalna številka firm. 58/2.

firm. p. t. I.—157/2.

Vpis firme posameznega trgovca.

Vpisala se je — v regiszer za firme posameznih trgovcev. Sedež firme: **Črnometl J.** Besedne firme: **N. G. Petrovič**. Obračni predmet: trgovina z raznim tehničkim in gorivim lesom. Imetnik (I.): Nikola G. Petrovič. Podružnica (Zw. N.): na Banji pri Karlovcu na Hrvatskem s firmo: "N. G. Petrovič" trgovina sa raznim tehničkim i gorivim drvom" oboječega glavnega zavoda. Datum vpisa: 10. maja 1902. (1148)

C. kr. okrožna kot trgovinska sodnija v Rudolfovem,
oddelek I., dne 10. maja 1902.

Specijalitete fine kave, novo dobavljene

priporoča (415—74)

Edmund Kavčič
Prešernove ulice, Ljubljana.

Poštne pošiljaljke 5 kil franko.

Restavracija

z lepim senčnatim vrtom in večjo dvorano ter stanovanjem za gostilničarja se odda s 1. junijem t. l. pod ugodnimi pogojimi v najem. Lokal se nahaja v eni najlepših in živajnejših ulic goriškega mesta ter je širšo znana, ker je bil skozi dolgo vrsto let tam hotel prve vrste.

Natančnejše informacije daje iz vladnosti **Josip Rovan**, depositer vrhniškega piva v Gorici. (1106—3)

Böttger-ja podganska smrt
za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni le a ni „pri Mariji pomaga“ M. Leuste — in v lekarini Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil tako zadovoljen. Po prvem nastavljanju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripomgom to sredstvo.

Schweinfurt, dné 11. februarja 1899.
L. Kres, mlekarja. (2605—25)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reisling v Steyr, v Linc, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7 uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Hebr, Francovce vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reisling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Hebr, Francovce vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponovi osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktne vozovne I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Rudolfov, Straže-Tolice, Kočevje. Ob 1. uri 5 m popoldne osebni vlak v Rudolfov, Straže-Tolice, Kočevje. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Rudolfov, Kočevje. — Pribih v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktne vozovne I. in II. razreda), Franzensfeste, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m popoldne osebni vlak z Dunaj čez Amstetten, Karlove vare, Hebr, Marijine vare, Plzeň, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 4 m popoldne osebni vlak z Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaj, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reisling iz Steyra, Lince, Budejovice, Plzeň, Marijine varov, Hebra, Francovce varov, Prago, Lipskega. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Rudolfovega in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne osebni vlak iz Straže-Tolice, Rudolfovega, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer osebni vlak iz Straže-Tolice, Rudolfovega, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m zvečer, po slednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Pribih v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Poletno stanovanje na Bledu!

V prijazni vili na Bledu (Veldes) s krasnim razgledom in vrtom, odda se

dvoje stanovanj

• kuhi in vso opravo. (1146—1)

Vila se tudi proda.

Več v upravnosti »Slov. Naroda«.

Žrebanje nepreklicno

19. junija 1902.

Loterija gledaliških igralcev

(Schauspieler-Lotterie).

I glavni dobitek à 50000 K

" " " à 5000 "

" " " à 3000 "

2 glavna dobitka à 2000

5 dobitkov à 1000

10 " à 500 "

20 " à 200 "

60 " à 100 "

100 " à 50 "

300 " à 20 "

3500 " à 10 "

Srečke à 1 K priporoča

J. C. Mayer v Ljubljani.

Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v 10% gotovini po 10% odbitku.

7

Radi slabega zdravia oddam svojo dobro obiskano, popolnoma z blagom založeno

Trgovina

dobro vpeljana v mestu s špecerjskim in na deželi z mešanim blagom, se preuzeže takoj na račun, oziroma se vzamejo za enako trgovino opremljeni prostori v najem.

Ponudbe z natančnimi podatki prosi se poslati pod naslovom: „Dobro št. 30 poste restante Ljubljana“. (1132—2)

Sprejme se

praktikant

za tehnično pisarno.

Zahteva se sposobnost za manjšo korespondenco in obisk trgovcev in obrtnikov. (1126—2)

Ponudbe na upravnosti »Slov. Nar.«.

Gostilna „Zeleni hrib“

(Ljubljana, Dolenjska cesta)

se odda z dnem 1. junija 1902 v najem. (1135—2)

Pogoji radi kavcije, najemnine itd. se izvedo v pisarni pivovarne „Auer“.

Vsled smrti gospodarja se proda

posestvo

ki stoji tik glavne ceste v Šempasu, v bližini Gorice. Posestvo obstoji iz hiše, v kateri se nahaja gostilna, opekarina in 11 njiv polja. (1155—1)

Ponudbe se prosi pod: S. L. št. 169 poste restante Šempas pri Gorici.

1127-2 Honorar po dogovoru.

Radi slabega zdravia oddam svojo dobro obiskano, popolnoma z blagom založeno

8

radi slabega zdravia oddam svojo dobro obiskano, popoln